

БЕОГРАДСКЕ

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XX.

НЕДЕЉА 10. МАРТА 1902.

Број 10.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3
За стране земље на годину	9

ПРЕТИПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОПШТИНСКО УРЕЂЕЊЕ
и
АДМИНИСТРАЦИЈА
ГРАДА ГЛАЗГОА(По Сер Цемесу Белу председнику општине Глазговске и г.
Цемесу Пагону председнику Уједињених Музејских Удружења
Уједињене Краљевине — Велике Британије и Ирске)

Година 1896

(16)

VIII
ВОДА И ВОДОВОД

(наставак)

Ова велика и усталачна мера — а њу су предложили људи који заслужују да им се имена у историји Глазгоа златним словима запишу — њу су први предложили честити *Лоренс Хил* и *Луји Гордон* — та мера буде од грађанства и бурно и одушевљено прихваћена; а буде тргнута тек пошто глазговска кумпанија за воду даде позитивна уверења: да ће довести Глазгоу још лепшу воду из веће даљине — на пример са далеког *Лак Лобнега* — и пошто у том циљу поднесе Парламенту и пројект закона. И Парламенат даде кумпанији потребни јој закон — уз неке ситне измене, које је одбор општине глазговске предложио био — али тај закон остале на крају крајева мртво слово; јер га кумпанија не могаде извршити, усљед тешких накнада које беше обвезана да даде воденичарима и другим повластичарима на реци *Титу*, у размену за одвраћај воде са *Лобнега*. Једновремено, пак, с овим, стајао је пред Парламентом и трећи један пројект за снабдења Глазгоа, или боље рећи његових предграђа, добром, чистом и здравом водом. То је био тако звани водовод *Горбалса*, и других крајева на јужној страни реке. Дабогме, да се Глазговска Кумпанија томе пројекту живо одупрла — видев у њему и опасност и повреду својих повластичарских права — али пројекат прође кроз Парламенат и постаде закон; и тако ми и дан дани имамо водоводну тековину тих дана, под именом „*Горбалс гравитацјони водовод*“. Како је, пак, тај водовод ушао у саставни део нашега градског водоводног апарата, а јесте по себи врло интересан, то ћемо узети слободу да га у кратко овде опишемо.

Дакле, предграђе *Горбалс* постало је саставним делом општине глазговске, још исте године, кад се водовод његов са градским водоводом спојио. У то доба, становништво варошко, јужно од *Клајда*, бројало је између шездесет и седамдесет хиљада душа. *Горбалс* кумпанија добије повластицу,

да може да одврати воду реке *Брок* или *Брокберна* и њених притоцица. Земљиште, које се за тај циљ имало узети, износило је 2560 јутара, и налазило се на висини од неке три или четири стотине стопа изнад морске површине, у општинама *Мернса*, *Иствуда* и *Нилстона* у *Ренфрушајру*, или неких шест миља југо-западно од градскога рејона. Капитал кумпаније буде утврђен на 120,000 фуната стерлинга, с правом задужења до суме од 40,000 фуната стерлинга. Највећа такса за воду, за кућевну потребу, буде одређена на један шилинг од фунте *киријске*, а сама кумпанија буде ограничена на годишњу дивиденду од седам и по сто. И *Горбалс* кумпанија отпочне свој посао, и пусти своју воду дотичном крају у години 1848. Па, како је њена вода била несравњено боља од воде у Глазговске Кумпаније, и како су се становници јужнога краја што њоме основано хвалили, то Глазговска Кумпанија претрпила још исте године штету од неких 4000 фуната стерлинга у своме воденом приходу. Успех, међу тим, окуражи *Горбалс* кумпанију; и она одмах за тим (1850 године) издејствује парламентско одобрење: да може повећати свој капитал са 30,000 фуната стерлинга у акцијама, и 10,000 фуната стерлинга интабулационим облигацијама — обоје у циљу — да привуче себи за муштерије и општине *Рутерглен*, *Бархед*, *Ничил*, *Хорлет*, као и неке друге у близини. Али, некако, ово овлашћење не доживи и стварне примене. У место тога, године 1853 обнови се повластица од год. 1850 — с тим, да у ред стечених потрошача *горбалске* воде буде увршћена и варошица *Ренфру*. Ствар се, међу тим, и на томе не сврши. Јер, после неколико узастопних покушаја, да се знатно прошири повластица *Горбалс* кумпанији, ова, најзад, у години 1855, изађе пред Парламенат као озбиљан такмац пројекту глазговске општине за добављање воде са *Лак-Катрајна*. По оцени присталица *Горбалс* кумпаније буде израчујано, да се, на горњим изворима реке *Карта*, даје саставити земљиште од 30,500 јутара, да исто може обухватити и притоцице *Карта*, *Леверн* и *Ери*, као и да све то скупа може дати Глазгоу дневну количину од тридесет милијуна галона добре воде. Још се тврдило у прилог овога пројекта, да се тих тридесет милијуна галона дневно могу добити јевтиније но иста количина воде са *Лак-Катрајна*, као и да би трошкови расли постепено према растућој потреби. Али овај је план имао и многих недостатака, главни међу којима беше: повремена недовољност извора, и равнодушни квалитет воде. Управо на срећу града Глазгоа, одбор општински

остаде чврсто при *Лак-Катрајну*, и предлог *Горбалс* кумпаније пропаде. Али, држимо се реда.

Дакле, простор са којега *Горбалс* кумпанија прпе своју воду и данас је јсти који је био пре парламентског усвојења предлога о *Лак-Катрајну*. Вода се ту скupља у четири резервоара, који леже, једни 296 стопа а други 352 стопе, над морском површином. Водени простор који ови резервоари, покривају износе и то, први $15\frac{1}{2}$ јутра земље, други $47^{\frac{1}{2}}$, трећи 21, а четврти 4 јутра. Укупна запремина њихова (резервоара) износи неких 170 милијарда кубних стопа, и може да прими у себе дневну количину од пет милијуна четири стотине и педесет хиљада галона воде за 194 дана. Прорачувано је, да и у годинама кад суша влада, дотични терен може да даде толику количину воде на дан, па је према томе узета и *накнадна* количина за четвртину целокупне цифре. Ова тако звана „накнадна вода“ пушта се низ реку на послугу потрошача доњега краја, и износи дневно један милијун четири стотине и педесет хиљада галона; док главна количина достиже цифру од четири или пет милијуна на дан, и иде поглавито на потребу становника који живе између резервоара и вароши, обухватајући још и јужна предграђа *Бархед*, *Бован* и *Ренфру*.

Горњи, у исто време и највећи, резервоар *Горбалс* водовода, тако звани *Балгре*, јесте и резервоар кроз који пролази највећа количина воде, и у коме се она таложи пре него сиђе у доње резервоаре, и у филтер корита. Дуж ивице овога резервоара направљен је један вештачки олук, у који има да се слива вода *бујица*, но која се при пролазу поред доњих резервоара на један особени начин и задржава, и у исте слива — нарочито — кад је време суво, а сама дотична вода бистра. Са најнижег резервоара, спроведена вода иде, кроз један камени олук, од 340 јарда у дужину, иде у филтер-корита. Кад се овај *горбалски* водоводни апарат пренашао у варош, он је захваћао простор од неких 3823 квадратних јарда, па је, дабогме, био и сувише стешњен за филтрату у модерном смислу те речи. Од тада, а то је било у години 1877, филтерско земљиште је проширене на неких 7849 квадратна јарда, на коме се данас налази слој од тридесет палаца песка из Арана, слој од $4\frac{1}{2}$ палаца добра шљунка; и слој од 18 палаца изломљеног камена *пешчара*, — кроз све које пролази вода за потрошњу. Пре него пак буде пуштена у варош, ова вода има још да прође кроз неке три чисте *каче*, — кадре

WWW.UNILIB.RS
да приме, и даље предају, читавих пет милијуна галона воде, па и мало више.

Последњих година свога општанка, Глазговска и Горбалска кумпанија биле су у стању да даду, удружене, неких тринаест и по милијуна галона воде дневно, и на тај начин задовоље становништво од 300,000 до 400,000 душа. Кад се узме да је тада то значило знатно више од 30 галона дневно на душу, то се не може рећи да је тадаји Глазго био баш тако оскудан у води; нити се на количину воде и тужило тадаје ста новништво његово. У истини, и у време кад је пројект за Лак-Катрајн добио надлежно одобрење, Клајд је био тај који је уплашио своје Глазговце. Вода, коју је Глазговска кумпанија пружала граду била је већ неоспорно отровна — а она се прила из тога Клајда — те, према томе, вода са чистих извора пертијарских језера није намни за један дан прерано стигла. У Марту дакле, 1860 први пут она и потече у нашу жедну и жудну средину, те да нам — ако бог — да никада и не усахне... Ну, још једну реч о води из Клајда.

Вода из Клајда још се употребљава за фабричке потребе. Према одлукама Парламента од 1866, 1873 и 1879, учијен је распоред, те је уклоњен сав рибарски и воденичарски прибор, који је обично захваћао места на реци изнад Хочесонтаунског моста; а на угодном положају намештене су црпке које црпу воду из Клајда, и преко резервоара и спроводних цеви, додају је фабрикама варошким. Овај општински апарат водоводни заменио је извесне приватне црпке и цеви које су донде, због близине сопственика им реци, постојале. Дабогме, да је многа првобитна машинерија приватних поседника ту и пропала, усљед пада у нивоу воде, а који је, пад, за собом повукло оно уклањање воденичарског прибора, као и да је ова општинска уредба за те људе једна и правна и материјална накнада. Садања општинска црпка, с резервоарима, налази се у Вестхорну, и у непосредној близини Белведерске болнице. Ту се, под нарочитим кровом, налазе две машине, које, снагом од по 80 коњских снага црпу воду из реке, као што се у другоме крају куће налазе казани и друге машинске потребе. Из реке, ове две машине бацају воду у два резервоара, од којих сваки може да прими по четири милијуна галона. Вода из тако напуњених резервоара иде у варош прво кроз једну велику цев, која се после све више грана и у мање губи. При изласку из резервоара, пречник је у те главне цеви 42 палца, али се он у вароши сужава на 36, а на јужној страни и на 12 палата.

Количина воде, коју ова општинска инсталација дневно избацује, прелази два и по милијуна галона, а просечна цена коју фабричкијој потрошачи плаћају износи 15 шилинга од 100,000 галона — дакле — нешто мало испод половине цене која се плаћа за воду са Лак-Катрајна. Ну, и то стоји, да има извесних фабрика које је парламентско законодавство и нарочито привилеговало, а те фабрике не плаћају више од 5^{1/2} шилинга за 100.000 галона воде из Клајда.

(Наставите се)

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

15. Фебруара 1902. г.

Преседавао председник општине београдске г. Милован Р. Маринковић. Присуствовали чланови суда г.г. Владимира Јацковић и Драгутин Симић. Од одборника били г.г. Лазар М. Матић, С. М. Веселиновић, Милош Валожић, Ђорђе Н. Соколовић, М. Савчић, А. Н. Кремановић, Живојин М. Перећ, В. К. Ђорђевић, Урош Благојевић, Васа Николић, Р. Драговић, Коста Д. Главинић, Тома Цинцар Јанковић, Ђорђе Н. Петровић, М. О. Петровић, Др. М. Леко, Др. М. Радовановић, Љ. Н. Христић, Младен Николић, Петар Новаковић, Д. Тадић и Мих. Бобић.

Деловођ, Мих. М. Марјановић.

(СВРШЕТАК)

III

Одборник г. Раденко Драговић наводи да се данас у сред вароши десио један немио догађај за који сумња да општински суд није знао. Пита председништво како се је смело то извршили ако је извршено без знања суда, а ако је пак извршено са знањем општ. суда, онда како је општ. суд то могао одобрити.

Председник је изјавио, да му није познато да се је у вароши десио икакав немио догађај а из говора господина одборника не види у чему је тај догађај. С тога моли господина одборника, да се изјасни у чему је тај догађај.

Одборник г. Раденко Драговић изјављује, да је данас дошло на малу пијацу 40 људи трошарински да врше наплату неке трошарине на кола, да врше арамилук. Стоји на сваком ћошку по један и чим виде, да ко изађе из које дрварске радње са колима натовареним дрвима или грађом тражи да му се плати 0, 20дин. трошарине. У мало што није дошло до туче.

Председник изјављује да му није познато одкуда је управа трошаринска наредила ту наплату, али је више него сигурно, да се тај њен поступак ослања на који пропис тарифе и правила за наплату трошарине. Извидеће ту ствар, па ако та радња управе трошаринске не буде основана на тарифи и правилнику учинити даље шта је потребно.

Одборник г. Васа Николић представља одбору у чему се састоји овај поступак трошаринских службеника.

Одборник г. Милош Савчић такође објашњава у чему се састоји овај поступак управе трошаринске, објашњавајући уједно, да је Управа трошаринска ту своју радњу засновала на прописима тач. 63, и 64, чл. I и чл. IV трошаринске тарифе. Али да је та њена радња неумесна кад она нема на обалама Саве и Дунава своје стражаре нити су исте ограничене.

По саслушању тога и говора одборника г. г. Томе Цинцар-Јанковића, Ђорђа Петровића и Јована Смедеревца у којима су доказивали, да је овај поступак управе трошаринске неоснована и говора одборника г. Дим. Тадића којим је поменутим прописима тарифе правдао овај поступак управе трошаринске, а на предлог одборника г. Косте Главинића, — одбор је решио:

Да општински суд обустави наплату колске таксе ван жељезничке станице и паробродског пристаништа, па да се питање о наплати исте изнесе на решење општ. одбору.

IV

Одборник г. Лазар Матић наводи, да општински друмари у улици Краља Александра од Марвеног трга па на више постављају шодер уза саму трамвајску пругу и ако је трамвајско друштво дужно да одржава калдрму и друг поред своје пруге на ширини од 0,40 м. као што је и у другим улицама до сада радило.

Среће на то пажњу председништва и моли, да се нареди надзорнику за оправку макадама у истој улици, да се овако не ради већ да се

позове трамвајско друштво, да учини оно шта је према уговору дужно учинити.

Председник је изјавио, да ће ту ствар извидети одмах и наредити шта је по истој потребно.

По саслушању тога, — одбор је примио и знању ове изјаве одборника г. Матића и председника општине.

V

Председник моли одбор да саслуша предлог одборника г. Ђубе Н. Христића, који му је, написмено стављен а упућен одбору општине града Београда мало час предао, а по коме се одмах може донети решење, пошто је седници присути две трећине чланова одбора.

По прочитању тога предлога, АБр. 1609, који гласи: „Из једних овдашњих новина видио сам да се приступило оправци „великих степеница“, које од гостионице „Национала“ воде ка Савском пристаништу. Ова ми белешка даје повода не да говорим о самој оправци — но да подсетим на историју постанка ових степеница, јер се она прилично заборавила, а међутим Београђани не би требали никада, да је забораве.

„До смрти пок. Кнеза Милоша, на месту садањих степеница био је само врлетан пролаз преко стена, незгодан за комуникацију и кад је лепо време, а већ и да се не говори о хрђавоме. Општина је више пута покушавала да место поменутог пролаза начини угодне степенице, али није могла успети у томе. Сопственици околнога земљишта били су и Срби и Турци. Док су Срби пристајали да приме део трошкова на себе, — дотле Турци о ма каквом плаћању нису хтели ни да чују и тако је општина била пријућена да своју корисну намеру одложи до бољих времена. Кад је пок. Кнез Михаило ступио по други пут на владу, дао је богат поклон у новцу сиротини београдској, али му је то било мало. Он је хтео да учини још други какав трајнији поклон свима Београђанима у опште, па знајући за тешкоћу општине да одговори поменутој великој саобраћајној потреби, нареди пок. Штајнхенеру да о Његовом — Кнез-жезлом — трошку изради степенице, које и до данас постоје и које су, дакле исплаћене једине и искључично новцем пок. Кнеза.

„Ово је историја постанка ових степеница, па ако и једна улица у Београду има права и заслужује да носи име Кнезово — то су несумњиво ове степенице. Руковођен овим, мени је част предложити не само да се ове степенице у будуће зову „Степенице Кнеза Михаила“, — но још и да се на згодном месту узида табла са сходним натписом, како се, више, ов азадужбина пок. Кнеза, не би предавала забораву.

„Мени се чини, да би усвајањем овога предлога, општина само извршила свој дуг захвалности према пок. Кнезу, — одбор је једногласно решио:

Усваја се у свему овај предлог одборника г. Ђубе Христића. Да општински суд учини шта је даље потребно учинити по овоме решењу.

VI

Одборник г. Коста Главинић, није одавна београдски грађанин, те му није раније била позната историја „Степеница Кнеза Михаила“ која је мало час изложена у предлогу одборника г. Ђубе Христића. Слажући се потпуно са поменутим предлогом одборника г. Христића и скрећући пажњу председништва на површину оправке истих степеница, која се сада већ у велико врши предлаже, да се калдрма која се сада налази од поменутих степеница до савске улице а која недоликује месту на коме је и јако смета саобраћају замени дуж дворишта царинарнице тројоаром.

www.unilib.org По саслушању тога, — одбор је усвојивши овај предлог одборника г. Главинића решио:

Да се од „Степеница Кнез Михаила“ па до савске улице дуж дворишта београдске царинарнице постави тротоар у место калдрме, која сада на томе месту постоји.

VII

По прочитању акта: одељака Управе града Београда АБр. 1450, 1472, 1501, 1527, 1572, 1578, 1607, и 1608, — којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су доброг владања и доброг имовног стања: Љубица Караповић, удова, Димитрије Грујић, месар, Коста Николић, приватијер, Влада Б. Вељковић, каферија, Мијаило Радивојевић, столар, Дамњан Димитријевић, каферија, Dr. Александар Зега, хемичар, и Ђорђе Митић, мењач; да су доброг владања и сиротног имовног стања: Нестор Стојановић, каферија, Радивоје Јанчић, кројач, Обрад Миљевић, служитељ, Марко Иванишевић, литограф, Драгиња жена Марка Иванишевић, литографа, Загорка Иванишевић и Аксентије Христић, бив. срески писар; да је доброг владања и средњег имовног стања Владимир Миловановић, столар и да су му непознати: Стојан Митић, надничар, Милан Станишевић, овд., Стевка Станишевић овд., Антоније Станишевић, овд., Илија Милојевић, носач, Љубомир Јовановић, овд. надничар, Даница жена Саве Николића, надничара, Јован Жепка, шлосер, Катица Грујић и Милица Босић, овд.

VIII

По прочитању акта духовног суда епархије београдске АБр. 1474, — одбор је изјавио:

Да му је непознато: каквога су владања и карактера: Милутин Живковић, кројач, Војислава Миловановић, девојка, родом из Лике и Божидар Миленковић, молер, сви из Београда, и да ли се може њиховим сведочбама вера поклонити.

IX

Председник извештава одбор, да је општински суд решењем својим од 15. ов. м. АБр. 1577 одлучио: Да цена хлебу за другу половину месеца фебруара тек. године т. ј. од 16 истог месеца искључно буде иста, која је била и за прву половину истог месеца т. ј. ддвадесет и седам пари дин. по килограму, а хлеб да се продаје по ддвадесет и пет пари дин. у тежини од 925 грама.

По саслушању тога и по прочитању поменутог решења, — одбор је примио к знању са одобравањем ово решење суда о одређеној цени хлебу за другу половину месеца фебруара тек. године.

X

Председник извештава одбор, да се ново изабрати општински одборник г. Никола П. Николић, овд. адвокат, због слабости, није могао примити дужности одборничке, већ је на исту поднео оставку коју му је општ. суд сходно закону и уважио решењем својим од 9. ов. м. АБр. 1222.

По саслушању тога и по прочитању поменуте оставке и решења општинског суда по истој, — одбор је примио к знању ово решење суда с тим, да се на идућем избору општинских одборника изабере друго лице за општ. одборника на место г. Николића.

XI

По прочитању реферата општ. књиговодства АБр. 1365, — одбор је решио:

Да потписници општинских меница за Народну Банку од сада буду одборници г. г. Петар Новаковић и Јован Смедеревац, на место г. г. Голуба С. Јанића и Михаила Михаиловића, који су из одбора иступили.

XII

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 1348 којим спроводи суду процену непокретног имања Виљема Бадера, начелника мин. грађевина, које постоји на углу улица: Краља Милутина и Војводе Миленка а које се има експропријати за регулацију улице Војводе Миленка; као и по прочитању исте процене, одбор је решио:

Да се ова процена усвоји и да се сопственику Виљему Бадеру из општинске касе на терет касе регулационог фонда кад ова буде у могућности да исплату изврши, исплати према овој процени за тридесет и четири квадратна метра и педесет и шест квадратних десиметара земљишта, колико му се има одузети за регулисање Војводе Миленка улице, по шеснаест динара од квадратног метра свега пет стотина педесет и два динара и деведесет и шест пари динарских а пошто се изврше и законом предвиђене формалности.

XIII

Председник извештава одбор да је г. министар грађевина решењем својим од 29. Јануара тек. године Бр. 175 а на основу § 45. закона о подизању јавних грађевина одлучио: да суд општине града Београда сноси све трошкове, који припадају члановима Грађевинског Савета за долазак у седницу, ради прегледа, оцене и давања мишљења по пројекту за канализање Београда, који су израдили Ш. Везен и Син, као и награде референтима по истом пројекту, по нарочитој оцени Савета и његовом одобрењу.

По саслушању тога и по прочитању претписа управе града Београда ГБр. 381 којим извештава о томе решењу г. министра општински суд, позивајући га, да за сада издјествује начело одобрење општ. одбора за овај издатак, чија тачна сума јавиће се општинском суду накнадно; као и по прочитању акта грађевинског одељења АБр. 1363 којим спроводи овај предмет општ. суду, — одбор је решио:

Да се решавање по овоме предмету одложи за идућу седницу, а да општ. суд за ту седницу набави и закон на који се је г. министар, доносећи ово своје решење позвао.

XIV

Председник извештава одбор, да је на дневнове реду предлог управе водовода за одобрење кредита од 12000 динара за израду једног новог бунара на Белим водама и спајање истога са постојећим огранком натега.

Да је у данашњу седницу ради давања потребних обавештења по тој ствари позвао управника водовода према одлуци одбора од 8. ов. м. АБр. 1124 донесеној по овоме предмету.

Позива управника водовода, да одбору да потребна обавештења по истом предмету, одборник г. Коста Главинић, изјављује, да мисли, ако се не вара, да је дужност управника водовода била да

овом приликом поднесе целокупан пројекат за проширење општ. водовода и објасни све шта се има урадити на проширењу истог.

Управник водовода изјављује, да му је апсолутно било немогуће да за време од кад је за управника постављен па до данас, изради целокупан пројекат за проширење општ. водовода јер се израда таквога пројекта без довољних испитивања не може ни замислити, међу тим је неодложна потреба, да се још сада приступи изради једнога новога бунара те је с тога и тражио одобрење овога кредита.

Одборник г. Коста Главинић, кад је већ тако нужна израда још једнога новог бунара нема ништа противу одобрења кредита за то и жели да се исти бунар што скорије изради што ближе месту које је за нове бунаре означио г. Смрекер или предлаже да одбор овом приликом реши да управник водовода поред израде овога бунара изради што скорије и целокупан пројекат за проширење општинског водовода.

По саслушању свега тога, — одбор је решио:

Одобраја се општинском суду, да може утрошити у овој години на терет вишке трошаринских прихода, по добивном за то надлежном одобрењу г. министра финансија суму од дванаест хиљада динара за израду једног новог бунара на Белим водама и спајање истог са постојећим огранком натега.

Да управник водовода што скорије изради целокупан пројекат за проширење општинског водовода.

XV

Председник извештава одбор, да је за смештај канцеларија управе водовода, управе општ. трошарине, општинског грађевинског одељења и грађевинског одељења Управе града Београда потребно извршити извесне преправке на скоро купљеној општинској згради у Југовићевој улици.

Да је општински архитекта по наређењу општ. суда а према представљеној му потреби израдио план и предрачун за извршење тих преправака, које ће stati према предрачуна од прилике око 17000 динара. Па како исте преправке прелазе суму од 1000 динара, моли одбор да изволе решити и одобрити да се исте преправке могу извршити.

По саслушању тога и по расмотрењу односних предрачуна и планова, — одбор је решио:

Одобраја се општинском суду да може у овој години извршити потребне преправке на скоро купљеној општинској згради у Југовићевој улици за смештај канцеларије Управе водовода, Управе општ. трошарине, општ. грађевинског одељења и грађевинског одељења Управе града Београда и на исте преправке утрошити потребну суму новаца на терет одговарајуће буџетске партије.

XVI

Одборник г. Коста Главинић наводи, да је дворница општинске зграде у којој се држи одборске седнице сада у истом стању, ако не и горем, него што је била кад је раније престао бити одборник. Сем тога у истој нема ни најпотребнијег намештаја као чивилука за вешање горњег одела. С тога предлаже, да се иста дворница одмах с пролећа оправи тако како ће одговарати дворници, у којој се држи састанци општ. представништва и сем тога да се за исту набави потребан намештај.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Да се колико с пролећа приступи оправци дворнице општинске зграде у којој

се држе одборске седнице и да се за исту доворницу набави потребан намештај.

XVII

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то: предлог суда за исправку решења одбора од 17. децембра 1901. г., Абр. 11107, донесеног по саопштењу процене имања браће Петра и Михаила Ђорђевића, због регулације; молба браће Гођевац, фабриканата да им општина уступи извесно своје земљиште за подизање фабрике, молба Владимира М. Поповића, општ. подархитекте, за осуство; предлог Управе водовода за одобрење кредита за проширење општ. водовода; молба Најдана Петровића, да му се закуп дрварског плаца под бр. III у бару Венецији рачуна од 1. фебруара тек. године; саопштење решења г. министра финансија по предмету одређења помоћи Савезној стрељачкој дружини; одобрење прекорачених кредита Управе општ. трошарине у 1892. години; предлог суда за премештај општинског сењака и продужење претреса уредбе о трошарини града Београда, — одбор је решио:

Да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

18. Фебруара 1902. год.

Председавао председник општине београдске г. Милован Р. Маринковић. Присуствовали чланови суда: г. г. Владимира Јанковић и Драгутин Симић. Од одборника били: г. г. Мих. Вобић, Урош Блајловић, Лазар М. Матић, Тома Џинџар-Јанковић, М. О. Петровић, Ђорђе Н. Петровић, Ђ. Н. Христић, Васа Николић, Р. Драговић, Стојан Пајкић, Др. Јован Данић, Вучко К. Ђорђевић, Др. Радовановић, Н. Спасић и М. Клидић.

Деловоћ, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане петнаестог фебруара тек. године.

Одборник г. Ђорђе Петровић примећује, да је приликом дебате у прошлјој седници, односно наплате колске таксе ван железничке станице и савског пристаништа, тражио, да се извиди: да ли је управник трошарине наплату исте наредио по добивеном надлежном одобрењу, или је исту наредио без добивеног надлежног одобрења? Па ако је то учинио без надлежног одобрења, онда да се из општинске службе отпусти за то самовољно наређење без надлежног одобрења.

Да тај његов захтев није у записнику исте седнице уведен. С тога тражи, да се у том смислу исправи записник одлука прошле седнице.

По саслушању тога, — одбор је усвојио записник одлука седнице држане петнаестог фебруара тек. године са овом допуном одборника г. Петровића.

II

Председник извештава одбор, да је на дневном реду продужење претреса пројекта уредбе о трошарини града Београда, а имено, њеног III-ћег дела „Тарифа по којој ће се наплаћивати трошарина у општини града Београда“, а којом би се тарифом имала заменити трошаринска тарифа од 17. Јула 1893. године.

Пре него је постављен за председника, општинска је управа покренула питање, да се пропише устројство трошаринске управе, кога дотле није било, а које је требало према закону о варошкој трошарини одмах процисати.

Том приликом нађено је за потребно, да се и досадања привремена правила и тарифа за наплату трошарине замене.

У тој цели, на представку ондашњег управника трошарине, општински је одбор изабрао комисију која је израдила пројекат уредбе о трошарини града Београда, који се састоји из ова три дела:

I. Уређење трошаринске управе, II. трошарински правилник и III. тарифа. Одбор је општин-

ски раније претресао I део, пројект уређења трошаринске управе, и II део трошарински правилник, и исте усвојио. Али се исти не могу спровести Краљевској Влади на одобрење, пре него се реши и питање о томе, хоће ли се досадања трошаринска тарифа замењивati новом или не; па, ако ће се замењивati, онда је потребно, да се пројект исте претресе одредбе њене у одбору утврде, како би се по том целокупна уредба могла спровести на одобрење.

Пре него би се пак приступило претресу пројекта саме тарифе, потребно је у начелу решити: је ли потреба, да се досадања тарифа замењује другом новом или не?

Даје реч одборнику г. Томи Џинџар-Јанковићу.

Одборник г. Томи Џинџар-Јанковић, из стилizације дневног реда мислио је, да ће се данас почети претресати уредба трошаринска, односно њен први и други део, а не њен трећи део тарифе, те с тога и није довољно проучио одредбе пројекта тарифе. Али, пошто из говора г. председника види, да су прва два дела уредбе о трошарини града Београда претресана у одбору и примљена, хоће у начелу да говори о трећем делу исте, о тарифи. Садања је тарифа донесена на основу трговачког уговора између Аустро-Угарске и Србије, коме уговору истиче рок после годину дана и на основу дотле стеченог искуства. Ми не знајмо какав ће се уговор по истеку овога закључити, али је више него сигурно, да ће се исти разликовати од садања, а да ће и тарифа трошаринска морати да се по закључењу новог трговачког уговора саобрази са истим, то није нужно нарочито доказивати. Па кад то мора бити после годину дана, онда не налази оправданог разлога за измену трошаринске тарифе сада, паје онепт после годину дана мењати, тим пре, што иста нова тарифа не би могла за дуже време бити одобрена, јер је за претрес исте у општинском одбору потребно најмање месец дана; а док је и Краљевска Влада одобри прохи ће такође дуже време; те од дана када се иста буде увела у живот, до дана поновне њене измене, неће остати ни пола године; а немати је за тако кратко време по све је неумесно.

За доношење нове тарифе потребно је искуство, а тога сада нема, јер би се нова тарифа пустила у живот са новим правилником. По његовом мишљењу требало би послати Краљевској Влади на одобрење Уређење трошаринске управе и правилник, па их по добивеном одобрењу пустити у извршење, и на основу њих тестије искуство за нову тарифу.

Са наведених разлога предлаже, да се први и други део уредбе о трошарини града Београда пошаљу на одобрење, а да се замењивање садања трошаринске тарифе новом одложи док се не обнови трговачки уговор између Аустро-Угарске и Србије, и док се не види какве ће резултате показати нови правилник.

Одборник г. Др. Милан Радовановић налази и сам да су разлози предговорника врло умесни.

Али пре него би се приступило решењу овога питања, желео би да чује разлоге који су руководили општинској Управи, да пропишује нова правила и тарифу за наплату трошарине, по што му то за сада као новом одборнику није поznато.

Председник је изјавио, да у данашњој седници има присутних од господе одборника, који су били у комисији за израду ових елaborата, а то су одборници г. г. Раденко Драговић и Стојан Пајкић, који могу изложити разлоге који су изазвали ово замењивање старих правила и тарифе нових. С тога моли именовану господу, да објасне одбору какви су били разлози за измену досадањих правила и тарифе за наплату трошарине.

(Свршиће се)

НАУЧНО-КЊИЖЕВНИ ДЕО

„ИЛИРСКО ТРОПОЉЕ“

(БАЛКАНСКО ПОЛОСТРВО)

— од ЈОВАНА ДРАГАШЕВИЋА —

Искрено сажаљевајући, што нам узани обим службеног листа општине београдске — само природно и умесно намењеног првенственој публикацији слугијског рада и материјала — оставља тако мало места за друге и интересне лекције, ми се данас, — а то је по свршетку поучне педагошке расправе у последњем броју *) — обраћамо ревносним читаоцима „Општинских Новина“ са ово мало скромна приказа новога издања једне раније и красне књиге српске. Та је књига „Илирско Тропоље“ (Балканско Полострво) од Јована Драгашевића, која је први пут уједала света пре двадесет и неких година, а која нам се данас поновно јавља и у пунјем и у знатно обилнијем тексту. Писана првобитно у циљу, да послужи нашој војно-академијској омладини као научни коментар, тако потребној јој географији војној, ова је књига, заслугом ученика писца, који је у њу умро унети и светлост светске историје, и полет српске поезије, и значајку начитаност и наставничку духовитост — а по врх свега, сву једрину и свежину, сву чистоту и лепоту, српскога језика — велимо, ова је књига овом и оваком заслугом ученика писца, — постала приступном за свакога писменог читаоца српског, ако не и за свакога писменог Србина, и јесте једна од ретких тековина наше сирописне књижевности, наше научне књижевности на по се. Рекојмо наше сиротне књижевности научне, али смо можда требали рећи наше осиротеле, или и све сиромашније, књижевности; јер се у Србији, очевидно, и књига и наука све мање негују; и јер иде време, ако дошло није, кад ће се свеколика писменост, да не речемо и учевност, српскога народа огледати у пролазној слици дневнога новинарства, а свеколики и књижевни и научни напредак његов у ...могућности слугијског одштампавања делат, која су му његове старије генерације, старији трудбеници и учитељи, у наслеђе оставили. А да је таква једна књига, — двоструко-поучна, — „Илирско тропоље“ г. Јована Драгашевића, нека нам посведоче ово неколико редова, — у изводу и листова, — које из ње вадимо, и у циљу јавнога приказа читаоцима „Општинских Новина“ данас пружамо.

Дакле, по што је, у подједнако и кратким и јасним потезима обележио границе „Илирске“ му тропоља, као оне, које се у виду „равностранога троугла“ — донекле и трапезоида — са целом једном страном у дужини у првој прузи од 1200 километара, наслађају на труп Јевропе — док их на другим странама троугла, „испирају мора: и црно и бело, и јонско и јадранско“ — писац дели балканско полострво на две „поле“, на западну и на источну, као и на четири „фронт“ (војничка), на јужни и источни, и на западни и северни. Држећи се тога реда, писац нам пружа прво описание југоистичних страна и крајева, као Белога мора и главна му остррова, а тако исто и Дарданела и Босфора, који он зове, и објашњава за што зове, словенском речју Успор. За тим се писац окреће „западном фронту“ тропоља и описује најпре јонску, поглавито грчку, а за тим (и много оширије) јадранску или српску обалу истога мора, као Далмацију, Боку Которску, Истрију и т. д. С тим готов, он прелази, на највећи, за нас Србе и најважнији,

*) Види Листак „О образовању воље.“

Фронт „северни“; и делећи и њега на западну и источну „полу,“ обухвата све српске земље између Саве и Драве („Међудравље“) цело Потисје од Дунава до Ердеља, као год, наравно, и Босну и Србију. Већ дабогме, да нам се неће и не може замерити, ако се на овим двема земљама српским у овом приказу особено задржимо, ако о Србији нарочито из ове драгоцене књиге највише листова извадимо.

„Босна је“ — вели писац — „северозападни басијон (бедем) полострова. Узимајући је по географиски, она је скоро правоугли троугао, коме хипотенузу чини море, а катете су јој Сава с Купом и Дрина са Таром.... Овај је троугао подељен на три различна земљишта. Два планинска гребена, један од Ловћена правцем између Требиња и Дубровника, други од Дурмитора те на кључ неретвански, оба дакле с обалом морском и један према другом упоредно, ограђују међу собом у истом правцу, а пространу, узвишену карлицу, са које извори и потоци, не могући да пробију ни један ни други планински поруб, пониру и увиру на ново у земљу, правећи од своје краје и дуже долине, мање и веће улове, коглове и увале. То је Херцеговина.“

„Падина, и висока и стрма, оног поморског требена планинског, чини приморје — Далмацију.“

„Од оног другог гребена, који одваја воде за Саву, простире се висока, многим гребенима и брдима испресецана и посугта земља, која се, у велико узимајући, истина нагиба Сави, али тек на половини своје ширине почне к њој видно падати. Та висока планинска земља, коју пропривају многе ждреловите, а по готову све упоредне реке — то је Босна у обичном смислу.“

И по што је у сљедовању неких двадесет и пет штампаних страна, изложио и географски положај и стратегијску важност и историјску улогу Босне у наступању турске силе Бечу односно и одступању исте југо испред сртне одбране, допније и навиље, аустријске у правцу Саве и Дунава — писац овако завршује своју оцену о тој красној земљи српској.

„За напетање из Босне преко Саве и на Драву, Босна има врло згодан положај. Наравно је било, да су и Угарска краљевина и Аустријска царевина често пожелеле, да овај крај под своју власт узму, те свој политички мозаик, на коме цела њихова државна зграда стоји, увећају, и од налета се обезбеде. Покушаји угарскога краља Матије у петнаестом веку, и борбе аустријског двора све до краја осамнаестог, биле су само последице те њихове тежње. Но не само брига да се од напада и налета обезбеди, него и тежња, да границе своје помери на Југ — особито од времена кад је Турска очевидно пошла назад — Аустрију је доводила на мисао: да Босну ваља заузети, у толико још пре, што би јој баш ова Босна била највећа сметња при сваком агресивном покушају, што би јој т. ј. Турци из Босне могли увек одсећи везу са домовином. И Аустрија је увек о томе мислила. Али нарочито од године 1770, — кад јој Русија први пут понуди Босну, са Херцеговином и Далматијом, — ова је идеја добила многоважне санкције, по што ју је запечатио природни супарник аустријске државе, а замешљани протектор ових народа. И после 108 година, и пожеља и понуда буду извршене, јер човечанска Јевропа у својој свечаној седници у Берлину реши: да роб остане роб“.....

„Окупирање Босне у години 1878, и ако се не може сматрати као војна операција — јер је то Јевропа заповедила, Турска на то пристала, а народ не беше организован, опет је ишло у главном оном истом пругом, којом је пошао био Лудвик Баденски, и којом је ишао принц Евге-

није: долином Босне, од Брада на Сарајево. Али, кад се сетимо, и у обзир узмемо, да је Далматија сада била у аустријској власти, те је отуда једна колона наступала; да је Србија била са свим неутрална — више него што је иначе суседна држава при обичном рату у својој близини; да је сама Турска по нужди пристала на окупацију, те никакве војске на бранику није било; да је народ хришћански морао да трип окупацију, и према одредби Јевропе лојалан био; да се мухамеданско становништво само локално и без икакве организације одурило напредовању уредне аустријске војске — па опет како је муке стапло то окупирање — онда се без устезања мора признати: да Босна има врло велику моћ одбране према Аустрији, и да ју данашња Аустрија не би могла, или тек десператно тешко, савладати, да.... да је Босна била Босна“.

Својој, као год и нашој, ужој отаџбини, Србији, компетентни писац Илирског трошоља само се природно, као год и праведно, одужује достојном опширношћу. Које посредно, које не посредно, он њој посвећује највећи део своје поучне и привлачне књиге — као што њеном и нашем Београду поклања сву могућу пажњу географа и етнографа, војника и историка. Али да идемо редом.

(Наставиће се)

О Б Ј А В А

Судопштине београдске издавање путем јавне усмене лицитације под закуп траву за кошење и попашу за време овогодишње сезоне и то:

- На дан 19 Марта т. г. од 3 до 6 часова после подне, траву на великим и малом Калимегдану;
  - На дан 20 Марта т. г. од 3 до 6 часова после подне, траву на старом гробљу;
  - На дан 21 Марта т. г. од 3 до 6 часова после подне, траву на новом општинском сењаку;
  - На дан 22 Марта т. г. од 3 до 6 часова после подне, траву код водоводних резервоара;
  - На дан 23 Марта т. г. од 3 до 6 часова после подне траву код кршне Ђурије;
  - На дан 26 Марта т. г. од 3 до 6 часова после подне, траву код Батал-џамије;
- Лicitације ове држаће се и то: под бр. 1, у канцеларији економног одељења суда општинског, а под бр. 2, 3, 4, 5 и 6 пред официрском кафаном у Палилули.
- Излицириране цене за траву, полажу се одмах при закључку лицитације.
- Ближи услови могу се видети у канцеларији економног одељења суда општинског сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.
- Од суда општине београдске, 6 марта 1902. год. АБр. 2292, у Београду.

О Б Ј А В А

На дан 18. марта тек. год. од 3 до 6 часова после подне, држаће се у канцеларији економног одељења суда општинског, јавна усмена лицитација за издавање под закуп два општинска киоска у парку Калимегданском, за време од 1. априла ове 1902, па до 1. априла 1903. год.

Ближи услови могу се видети у по менутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од суда општине београдске, 6 марта 1902. год. АБр. 2291, у Београду.

О Г Л А С

На основу одобрења Г. Министра Грађевина од 27. фебруара ове год. Г.М. 1224 грађевинско одељење општине београдске држаће оферталну лицитацију 12. марта ове год. за грађење једне зграде за цркве на „Белим Водама“.

Предрачунска је цена 3809,48 дин. Оферти ће се отворити у присуству комисије и предузимача, тачно у 12 часова у подне.

После отварања оферата, ничија наднадна понуда неће се примити.

На офертима, који ће се подносити у затвореним ковертима, мора бити залепљена таксена марка од 10 дин., према зак. о таксама. Оферти без таксених марака неће се узимати у оцену.

Предузимач на коме остане ова лицитација, дужан је одмах да положи на име каузије 400 динара у новцу, или вредећим папирима.

Услови и ближа обавештења могу се видети сваког радног дана од 8—12 часова пре подне.

Из канцеларије грађевинског одељења општине београдске, 5. марта 1902. год. Г.М. 624.

О Г Л А С

На основу одобрења г. Министра грађевина од 3. марта ове год. Бр. 1343. грађевинско одељење општине београдске држаће оферталну лицитацију 20. априла ове год. за израду нове калдрме у Ратарској улици, између Таковске и Мајор Илићеве.

Предрачунска је цена 12000,33 дин.

Оферти ће се отворити у присуству комисије и предузимача, тачно у 12 часова у подне

После отварања оферата, ничија наднадна понуда неће се примити.

На офертима, који ће се подносити у затвореним ковертима, мора бити залепљена таксена марка од 10 динара, према зак. о таксама. Оферти без таксених марака неће се узимати у оцену.

Предузимач на коме остане ова лицитација, дужан је одмах да положи на име каузије 1200 дин у новцу, или вредећим хартијама.

Услови и ближа обавештења могу се видети сваког радног дана од 8—12 часова пре подне.

Из канцеларије грађевин. одељења општине београдске, 7. марта 1902. год. ГБр. 628.

О Б Ј А В А

На представку општинског суда од 12. новембра 1902. г., АБр. 9572, Управа града Београда претписом својим од 16. децембра 1901. године, АБр. 34198, одобрила је, да се хлеб може продавати у будуће и на варошким пијацама као и остале животне намирнице.

О овоме се извештава београдско грађанство звања ради.

Од суда општине београдске, 12. фебруара 1902. г., АБр. 11747/901, Београд.

О Г Л А С

Општини београдској потребно је за оправку макадама по вароши и друмовима и то:

3335 куб. мет. колубарског песка, и 5360. куб. м. туцаника шљунка.

За набавку овога материјала, држаће се у грађевинском одељењу општине београдске офертална лизитација 11. марта ове год.

Оферти ће се отворити у присуству комисије и лифера, тачно у 12 часова пре подне.

После отварања оферата, ничија најнадна понуда неће се примити, нити узети у оцену.

На офертима, који ће се подносити у затвореним ковертима, мора бити залепљена таксена марка од 10 динара, према зак. о таксама и оферти без таксених марака, неће се ни узети у оцену, већ ће се сматрати, као да нису ни поднети.

Сваки понуђач полаже уз понуду, на име кауције и то:

1., За колубарски песак 1500 дин.
2., За туцник шљунак 3500 динара.

У готовом новцу или у вредећим папирима.

Кауција се може заменити ономе понуђачу на којем остане лиферање, одговарајућом количином песка и шљунка, који комисија буде као добар примила, и

тада ће се понуђачу вратити положена кауција.

Материјал ће се депоновати на местима, која су означена у условима.

Услови и ближа обавештења могу се видети у канцеларије грађев. одељења општинског сваког радног дана од 8—12 часова пре подне.

Из канцеларије грађ. одељења општине београдске, 28. фебруара 1902. год., Г.№ 122.

О Г Л А С

Општини београдској потребно је за оправку друмова 3000 куб. мет. колубарског или моравског шљунка и 200 куб. мет. колубарског или моравског песка.

За набавку овога материјала држаће се у грађев. одељењу општине београдске офертална лизитација 21. марта ове год.

Оферти ће се отворити у присуству комисије и лифера, тачно у 12 часова пре подне.

После отварања оферата, ничија најнадна понуда неће се примити, нити узети у оцену.

На офертима, који ће се подносити у затвореним ковертима, мора бити залепљена таксена марка од 10 дин., према зак. о таксама, и оферти без таксених марака,

неће се ни узети у оцену, већ ће се сматрати, као да нису ни поднети.

Сваки понуђач полаже уз понуду од мање 1800 дин. на име кауције у готовом новцу или у вредећим папирима.

Кауција се може заменити ономе понуђачу, на којем остане лизитација и одговарајућом количином песка и шљунка, који комисија буде као добар примила, и тада ће се понуђачу враћа положена кауција.

Материјал ће се депоновати на местима која су означена у условима.

Услови и ближа обавештења могу се видети у канцеларији грађ. одељења општинског сваког радног дана од 8—12 час. пре подне.

Из канцеларије грађ. одељ. општ. београдске 26. фебруара 1902. год., ГБр. 471.

О Б Ј А В А

На представку команданта IV коњичког пук „Краљице Драге“ од 25. фебруара тек. године, № 833, суд општине београдске објављује, да ће исти пук у кругу своје касарне на дан 11. марта тек. године држати јавну лизитацију, за давање под закуп **права продаје: бурека, салепа и левиња** у кругу гардијске касарне.

Од суда општине београдске, 27. фебруара 1902. Београд, АБр. 2012.

ГОДИШЊИ БИЛАНС

ГЛАВНЕ УПРАВЕ ОПШТИНСКЕ ТРОШАРИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА ЗА 1901 ГОД. УПОРЕДНО СА 1900 ГОД.

ПРИХОД

РАСХОД

Р.БРОЈ	ОД ЧЕГА ЈЕ ПРИХОД	1901	1900	МАЊЕ У 1901	Р.БРОЈ	ОД ЧЕГА ЈЕ РАСХОД	1901	1900	ВИШЕ У 1901			
1	Чиста трошарина . . .	1169817	85	1173131	81	1	Плата особља трошар.	117431	60	110665	12	
2	Разни приходи . . .	720	20	1404	03	2	Награда рачуноиспит.	1462	—	4269	99	
3	Лежарина	8728	29	6554	33	3	5% државни процент	9440	39	9021	59	
4	Казне особља	137	57	160	97	4	Огрев и осветљење .	2399	58	1400	12	
5	„ кријумчара . . .	554	30	135	—	5	Дневн. особ. трошар.	1219	—	248	15	
6	Пломба	245	95	98	05	6	Кирија и водовод . .	10406	94	2365	24	
7	Наплаћена вересија из ран. год.			143	80	7	Намештај	2044	40	524	10	
8	Мерина	10763	80	9694	19	8	Штампа и канц. мат.	10211	90	469	95	
9	Пијачарина	1904	45	2197	44	9	Израна и набав. коња	4038	63	804	69	
10	Млекарске дозволе . .	2774	80	2855	60	10	Награда чин. жељез. поште и т. д.	918	—	575	—	
11	Аренда за лед	556	50	36	—	11	Опр. и допр. зграда .	1933	15	136	50	
						12	Одело позорника . .	1229	75	1250	—	
						13	Претплата телефона .	77	25			
						14	Преуређење трошар.	1000	—	1120	—	
						15	Накн. кред. за 2 чампа			382	—	
						16	„ „ водовод			319	30	
						17	„ „ тегове			294	—	
						18	Разни хонорари . . .			150	—	
						19	Награда за хватање кријумчара			25	—	
						20	Повр. трошар. војсци	19999	73	23719	06	
						21	„ „ пар. декл.	357	57	2486	26	
						22	„ „ приват. . .	5457	27	1031	57	
							Свега	189627	16	161257	64	
							Предато суду у готов.	1006576	55	1035153	58	
	Укупно	1196203	71	1196411	22		Укупно	1196203	71	1196411	22	
											28369	52

КБр. 639

26. фебруара 1902. год.
Београд

Књиговодство Гл. Управе Трошарине.

ИЗВОД

СТАТИСТИКЕ ЗА ГОДИНУ 1901 УПОРЕДНО СА ГОДИНОМ 1900

ГЛАВНЕ УПРАВЕ ОПШТИНСКЕ ТРОШАРИНЕ

Т. В. ТАРИФЕ	РОБА	МЕРА	ЗА ГОДИНУ 1900.				ЗА ГОДИНУ 1901.			
			ТЕЖИНА		СКУПА ПРИХОД		ТЕЖИНА		ТАКСА од %	
			СВЕГА	дин.	пр.	динара	пр.	СВЕГА	дин.	пр.
I. Баштовански и пољски производи.										
1 Грожђе								797935	2	—
2 Воће								1187868	2	—
<i>Баштовански производи.</i>										
3 Вариво, зелен, семење, корења, цвеће, расади и т. д.	Килогр.	5997773 ⁵	2	—	119955	47	3605262 ⁵	2	—	72105 25
4 Кромпир, лук и црвени патлиџан	"	2108758	1	—	21087	58	2226108	1	—	22261 08
5 Диње и лубенице	"	1046305	50	—	5231	52	1228926	50	—	6144 63
<i>Пољски производи.</i>										
6 Кола сена	Кола	8602	50	—	4301	—	10122	50	—	5061 —
<i>Млинарски производи.</i>										
7 Грис и гершиле	Килогр.	59928	3	—	1797	84	65393	3	—	1961 79
II. Дрво и израде од дрвета.										
<i>Неизрађено.</i>										
8 Дрво за гориво	Куб. м.	125280 ⁴⁷⁷	30	—	37584	14	163384 ⁹	30	—	49015 47
9 Грађа као: даске, летве, прошће, планке, шиндре и т. д.	" "	13262 ⁶⁵⁰	50	—	6631	32	15069 ⁶⁴²	50	—	7534 80
10 Дрво за даљу прераду у пола прерађено	Килогр.									
<i>Прерађено.</i>										
11 Грађевински материјал, израђен необојен, обојен или лакован	"	49658	12	50	6207	24	26894 ⁵	12	50	3361 81
III. Животиње										
12 Свиње дебеле или мршаве преко 15 килогр. бруто	"	94290 ⁸	8	—	7543	26	122328	8	—	9786 08
13 Прасад до 15 килограма	Комад	14754	1	—	14754	—	15207	1	—	15207 —
14 Овце, овнови, козе, јарци, јагњад и јарад	"	22166	1	—	22166	—	25015	1	—	25015 —
15 Зечеви	"	1934	50	—	967	—	1696	50	—	848 —
16 Јелени, срне, копшуте, дивље свиње и младунци	"	4	5	—	20	—	1			5 —
<i>Пернати животињи без разлике.</i>										
17 Ситна	"	414851	10	—	41485	10	450062	10	—	45006 20
18 Пернати животињи без разлике крупна	"	58878	20	—	11775	60	62383	20	—	12476 60
19 Риба свежа	Килогр.	241862	5	—	12093	10	108608 ⁸	5	—	5430 44
20 Сардине у буренцетима или саламури и сва ост. и т. д.	"	45433 ⁵	5	—	2271	67	17446 ⁶	5	—	872 33
<i>Производи од животиња.</i>										
21 Месо, сланина и сало сирово, усољено или у саламури и т. д.	"	111848	10	—	11184	80	149796	10	—	14979 60
22 Месо и сланина осушена непрерађена	"	31079 ⁵²	20	—	6215	90	34002	20	—	6800 42
23 Млеко и повлака од млека	"	2410677	5	—	120533	85	2643215	5	—	132160 75
" Јаја	"	192840	5	—	9642	—	217731	5	—	10886 55
IV. Јестива										
24 Колачи, тарана, макароне, фиде, тесто и брашнице	"	4535	4	—	181	40	5290	4	—	211 60
25 Бисквити	"	425 ⁷	10	—	42	57	918 ⁵	10	—	91 85
26 Све израде од шећера и све врсте воћа и другог и т. д.	"	20776 ⁹⁶	10	—	2077	69	20383	10	—	2038 31
27 Консерве од меса, рибе, рака, пужева, школјака и т. д.	"	13078 ⁶⁸	20	—	2615	73	11446 ⁹⁵⁰	20	—	2289 39
28 Сардине у кутијама	"	24521 ⁸	5	—	1226	09	22935 ²⁰⁰	5	—	1146 76
29 Сир, као: страхино, рокфор, горгонзола, ементал. и т. д.	"	6730 ⁵⁵	20	—	1346	11	6776 ⁶⁰⁰	20	—	1355 32
30 Скоруп (кајмак) масло (бутер) без разлике сем бутера	"	53146	5	—	2657	30	53763	5	—	2688 15
31 Масло (бутер).	"	15798	10	—	1579	80	25793 ⁴⁰⁰	10	—	2579 34
V. Алкохолна и шпирит. пића.										
32 Вино обично у бурадима	Литар.	1404455 ²⁵⁰	8	—	112356	42	1186890 ⁸⁰⁰	8	—	94951 27
33 Вино у флашама, разумевајући ту и кипећа вина и друга фина вина у флаш. или бурадима	Килогр.	2468 ⁸	25	—	617	20	2295 ⁷	25	—	573 92

Т.В. ТАРИФЕ	РОБА	МЕРА	ЗА ГОДИНУ 1900.				ЗА ГОДИНУ 1901.			
			ТЕЖИНА	ТАКСА ОД %	СКУПА ПРИХОД		ТЕЖИНА	ТАКСА ОД %	СКУПА ПРИХОД	
			СВЕГА	ДИН. ПР.	ДИНАРА	ПР.	СВЕГА	ДИН. ПР.	ДИНАРА	ПР.
ПРЕНОС										
34 Ракија до 10 гради	Килогр.	1152226 ⁵	10 —	115222	65	1134224	10 —	113422	40	
35 " 15 "	"	162002	12 —	19440	24	87102	12 —	10452	20	
36 " преко 15 "	"	104587	25 —	26146	75	104766	25 —	26191	54	
37 Ликери као: коњак, рум, и друга заслађ. шпир. пића	"	9960	20 —	1992	14	14721 ⁹⁵⁰	20 —	2944	30	
38 Пиво у бурадима.	Литара	2269336 ⁵	10 —	226933	65	2195940 ²	10 —	219594	02	
39 Сирће без разлике.	"	1572	3 —	47	16	8351 ⁵	3 —	250	55	
40 Есенције од сирћета и пића	Килогр.	5949 ³⁹⁰	25 —	1487	35	7584 ⁵	25 —	1896	14	
41 Минералне воде, без разлике	"	146689	5 —	7334	45	128852	5 —	6442	60	
VI. Камен.										
42 Камени угља без разлике.	Вагон	1829 ⁷²¹⁶	6 —	10978	33	1805 ⁰⁶³⁴	6 —	10830	38	
43 Мрамор у пола израђен	Килогр.	11667	50 —	58	33	29275	50 —	146	37	
44 Мрамор углађен (полиран)	"	77667	3 —	2330	01	40090 ⁵	3 —	1202	71	
VII. Гвожђе.										
45 Гвоздене греде (трегери) стубови	"	333455	50 —	1667	26	424857	50 —	2124	29	
VIII. Стакло и стакларија.										
46 Стакло за прозоре у таблама	"	138440 ⁵	2 —	2768	81	102340 ⁵	2 —	2046	81	
IX. Колонијални и јужни производи.										
<i>Воће јужно.</i>										
47 Лимунови, поморанџи, кипре, јевреј. јабуке, нарови и т. д.	"	196358 ⁷	5 —	9817	93	223648 ⁸	5 —	11182	44	
48 Све остало јужно воће, као: ананас, шљиве, суве франц. и т. д.	"	231	15 —	34	70	77	15 —	11	55	
49 Вадем у кори и без коре, суво грожђе, урме и кестење	"	46522 ⁶	3 —	1395	67	57994	3 —	1739	84	
<i>Зачинци.</i>										
50 Прости као: анасос, бадијан, бибер, галгант и т. д.	"	41155 ²⁵	8 —	3292	46	50418 ⁹⁵⁰	8 —	4033	51	
51 Боли и то: мушкатли, или индијск. орашићи и т. д.	"	3734	50 —	1867	—	3448 ²⁸	50 —	1724	14	
52 Најбољи и то: ванили, шафран и шафраника	"	266 ²⁵	100 —	266	52	168 ⁷⁰⁰	100 —	168	70	
<i>Разни јужни производи.</i>										
53 Кафа	"	436571	2 50	10914	30	441476	2 50	11036	90	
54 Сурогати кафе (чијура).	"	19544 ⁴	5 —	977	22	21524 ⁴⁰⁰	5 —	1076	22	
55 Чоколада и сурогати од чоколаде	"	15960 ⁶	10 —	1596	06	12325 ²	10 —	1212	52	
56 Шећер без разлике.	"	3805386 ⁵	50 —	19026	93	3701644 ⁶	50 —	18508	22	
57 Пиринач	"	796264	1 —	7962	64	831095	1 —	8310	95	
X. Хемијски производи.										
59 Хидраулични креч, гипс и цемент без разлике и обични креч	"	3996899	25 —	9992	23	4696200 ¹⁰⁰	25 —	11740	51	
XI. Уље, масти и масни производи.										
60 Зејтин за јело без разлике	"	537176 ⁹	2 —	10743	54	552304	2 —	11046	08	
<i>Масти и други масни производи.</i>										
61 Масти свињска, гупчија или од других животиња за јело	"	5826	30 —	1747	83	5822	30 —	1746	60	
62 Свеће стеаринске, паравинске, церезинске, палмет и т. д.	"	101702 ⁵	2 —	2034	05	102315	2 —	2046	30	
XII. Разно										
63 Лимунада, сода и она у варопи што се израђује	Сифон	212646	05	10632	30	236018	05	11800	90	
64 Једна кола дрвеног материјала преко ћерма што пређе	Кола	735	1 —	735	—	885	1 —	885	40	
66 Једна кола празна или товарна до једне тоне дрва	"	359856	20 —	71971	20	386092	20 —	77218	—	
67 Једна кола преко једне тоне	"	35684	10 —	3568	40	22229	10 —	2222	90	
68 Од коња товарног	Коња									
Укупно										
					117313	81			1169817	85

КБр. 639.

Из Управе трошарине
општине града Београда